

Jaarverslag ZWO Wageningen 2022

Introductie

De ZWO commissie bestaat uit leden die zending, werelddiaconaat en ontwikkelings-samenwerking een warm hart toedragen en afkomstig zijn uit de verscheidenheid van de wijkgemeenten Johannes en Lukas binnen de Protestantse Gemeente te Wageningen.

De leden zijn Armand Bos, Hannah Vos (penningmeester), Erik Albers en Sander Schot (voorzitter). In het kader van “ZWO-breed” werkt de ZWO intensief samen met de jeugdleiding van Johannes en Lukas (Liesbeth van Schaik en Lotte van de Peppel) en de Thuisfront Commissie van Iljo de Keijzer (Annemieke van Berkel en Els Upperman). Hierdoor kunnen we meer aandacht genereren rondom het zendings- en diaconale werk door de kerk op de Filipijnen en meer jongeren en gemeenteleden betrekken bij de wereldwijde kerk.

We presenteren u graag het jaarverslag 2022 met een overzicht van de activiteiten die we in het afgelopen jaar weer mochten organiseren. In 2022 heeft de ZWO commissie viermaal vergaderd, namelijk op 10 maart, 19 april, 15 september en 17 november. Hieronder worden een aantal hoogtepunten van afgelopen jaar kort benoemd, waarbij we hebben voortgebouwd op het thema “**Laat je zien!**” (zie annex 2). Daarnaast hebben we de activiteitenkalender van 2023 toegevoegd.

Doel en werkwijze

De doelstelling van de ZWO commissie is:

Verbinden, inspireren, en het oproepen van gemeenteleden van PGW en mensen daarbuiten om wereldwijd getuige van Christus te zijn, waarvan het onderling delen in en vieren van de gemeenschap met Christus integraal onderdeel is.

De ZWO commissie valt onder de Algemene Kerkenraad. Omdat de aandachtsvelden en werkwijze de gehele Protestantse Gemeente te Wageningen betreft, wordt daarnaast ook actief contact onderhouden met de kerkenraden van de verschillende wijkgemeenten.

Activiteiten

Het project op Noord-Samar Filipijnen en financiële ondersteuning (PH.1.101)

Bij de kerkdiensten op 20 februari, 1 mei, 26 juni, 4 september en 16 oktober is er informatie geplaatst in de weekbrieven van Johannes en PowerPoint bij Lukas, om aandacht te vragen voor het project op Samar dat wordt ontwikkeld door de GZB en ABCCOP om mensen te helpen hun leven op te bouwen en zich een inkomen te verschaffen.

Om de projectactiviteiten vooruit te kunnen plannen door ABCCOP is financiële zekerheid belangrijk. In 2021 heeft het College van Diakenen een garantstelling gegeven van € 4.000 per jaar (vanaf 2020 t/m 2023). In 2020 en 2021 samen is er een bedrag van € 7.002,50 naar het project overgemaakt. In 2022 is er € 5.003 binnengekomen

(totaal dus € 12.005,50 in de afgelopen drie jaar). We verwachten dat ook in 2023 er geen beroep op de garantstelling zal hoeven te worden gedaan.

Iljo de Keijzer

De TFC van Iljo zet zich in om aandacht te vragen voor het werk van Iljo onder de gemeenteleden, o.a. door het verspreiden van de nieuwsbrieven van [mei](#) en [oktober](#) 2022. In de nieuwsbrieven verhaalt Iljo van haar activiteiten op de Filipijnen. In de afgelopen jaren heeft ze zich met name gericht op het ondersteunen met preekvoorbereiding van voorgangers op de Filipijnen die weinig theologische vooropleiding hebben gehad. Dit is in lijn met de situatie wereldwijd waar 80% van de voorgangers weinig of geen theologisch onderwijs heeft gevolgd.

Een erkende methode is de [Langham Preaching methode](#) die in meer dan 80 landen wordt toegepast. Iljo is verantwoordelijk om samen met verschillende kerkelijke netwerken en koepelorganisaties op de Filipijnen deze methode “uit te rollen” en geniet daarbij veel vertrouwen vanuit veel verschillende kerken.

In november 2022 is Sander Schot, lid van de ZWO commissie, bij Iljo op bezoek geweest. Het eerste bezoek aan Iljo vanuit de kerkelijke gemeente in Wageningen in 15 jaar. Sander was erg onder de indruk. Namens de kerk heeft hij de groeten overgebracht, de slinger met wensen van de kinderen (gemaakt tijdens de zendingdienst) en nog een paar kadootjes gegeven.

Op bezoek in Manila bij Iljo, poserend voor de kerk na de zondagse kerkdienst

Voorganger in training met de Langham Preaching methode

Pannenkoekenactie

Helaas hebben we de pannenkoekenactie niet door kunnen laten gaan in 2022. Dat hopen we goed te maken in 2023.

Dubbelportretten

De serie dubbelportretten in Om de Kerk is bedoeld om het inlevingsvermogen tussen de leefwerelden in Nederland en op de Filipijnen te vergroten. Wat betekent het om gelovige te zijn op de Filipijnen? Hoe gaan wij met levensvragen om? Hoe zien beiden de toekomst? Hoe ervaar je God?

Na anderhalf jaar hebben we deze serie van dubbelportretten afgerond met een afsluitend interview in het [juni nummer](#) van Om de Kerk. U kunt in annex 3 het dubbelportret teruglezen.

Welke lessen trek je na 25 jaar zendingswerk op de Filippijnen?

In 1983 vertrokken Theo en Regina Jansen naar de Filippijnen voor de OMF om zendingswerk te gaan verrichten onder de Manobo bevolkingsgroep in het zuiden van de Filippijnen. Ze woonden in de bergen, waar ook hun kinderen opgroeiden. Naast het kerkelijke opbouwwerk kwam ook hun medische achtergrond van pas. Na een tussenpose van 6 jaar in Nederland keerden ze in 2003 terug en werkten in de gezondheidszorg voor de 'urban poor'.

Op 5 april kwamen Theo en Regina (als onderdeel van Vorming & Toerusting) delen welke levenslessen zij trokken ze uit hun jaren als zendingsechtpaar op de Filippijnen. En wat ze hadden geleerd over hoe we ons verhouden tot onze naaste, tot God en de wereld op ons heen. Het was een boeiende avond. Voor een volgende thema-avond is het goed om vooraf na te denken hoe we de gemeente meer kunnen motiveren om te komen. Er waren nu ongeveer 12 mensen.

Zendingscollectes (GZB en KIA)

Er werd viermaal een zendingscollecte gehouden. Een voorjaar-, pinkster-, zomer-, en een najaarscollecte. Deze zendingscollecten zijn voor Kerk in Actie¹ (wijkgemeente Lukas) en voor de GZB (wijkgemeente Johannes). Voorafgaand aan of op de zondag dat er gecollecteerd wordt, worden er of folders uitgedeeld of een PowerPoint slide getoond met informatie over het project waarvoor wordt gecollecteerd. Daarnaast heeft de wijk Lukas een aantal donateurs die regelmatig geld op de rekening van de zending doneren.

In beide wijken krijgen gemeenteleden via zowel de APPOSTEL app als de kerkbussen en collectezakken de mogelijkheid om zendingsgeld te doneren. Ook zijn er inkomsten uit de verkoop van 32 exemplaren van "Een handvol koren", een bijbels dagboek dat door de GZB wordt uitgegeven.

De penningmeester maakt het geld daarna over naar de GZB en Kerk in Actie. De opbrengst uit de vier zendingscollectes van de wijk Lukas wordt door de penningmeester van de diaconie naar Kerk in Actie overgemaakt.

De penningmeester van de ZWO krijgt ieder jaar een giftenrapportage van zowel Kerk in Actie en de GZB. Bij het schrijven van dit jaarverslag was de giftenrapportage van Kerk in Actie nog niet ontvangen.

¹ Deze zendingscollecten zijn niet hetzelfde als de bestemmingscollecten voor het project van de GZB op de Filippijnen.

Zendingsdienst op 13 november 2022

In navolging van 2020 was de zendingsdienst weer in de ochtend en ging ds. H. Kroesbergen (link naar de [liturgie](#) en [kerkdienst](#)) voor in de dienst. Er waren veel kinderen bij aanwezig, en de predikant had het thema “Wij bewegen samen” helemaal door de dienst heen gevlochten. Er waren mooie liederen, een kort filmpje over Zambia waar ds. Kroesbergen en zijn vrouw hadden gewerkt. De collecte werd gehouden voor TFC Iljo de Keijzer.

Positieve punten

- Er was veel interactie tussen predikant en de gemeente, en ds. H. Kroesbergen pakte het goed op
- De dienst wisselde hij mooi af met zijn vrouw.
- Duidelijk kwam naar voren zijn recente ervaring met zendingswerk, tekst en uitleg met beelden
- Maakte het echt een zendingsdienst.
- Mooie verbinding met elkaar het Onze Vader, uitgezet door hen en onze gemeente.
- Thema “Laat je zien” kwam mooi tot uiting, door de verbinding te leggen hoe in beide landen (Zambia en Nederland) de kerkdienst werd beleefd.
- Lieder en teksten pasten heel mooi bij elkaar.

Tips/verbeterpunten

- Welke taken hebben de diakenen en ouderlingen in de dienst. Omdat er weinig routine is in zo'n speciale dienst onder de verantwoordelijkheid van de AK, is het soms even zoeken hoe dingen werken. Maar samen kom je er wel uit.
- Voorbereiding was erg intensief en veel in een korte tijd.
- In plaats van jongeren zou volgend jaar ook een andere kring worden gevraagd om mee te doen. Maar dan eerder in het jaar vragen.

Ook het draaiboek voor de zendingsdienst is weer bijgewerkt.

Financiële verantwoording

In annex 1 treft u het financiële verslag voor alle transacties die via de ZWO rekening lopen. Ter vergelijking staan de bedragen van 2021 en 2020 er ook bij. Omdat dat natuurlijk coronajaren waren is het beeld wel een beetje vertekend, maar het laat wel zien dat 2022 financieel een prima jaar was.

Wageningen, 17 februari 2022
De ZWO commissie

Annex 1: Jaarrekening ZWO 2022

ZWO commissie PKN Wageningen							
wijken Lukas en Johannes							
Jaarrekening 2022							
	Jaarrekening 2022		Jaarrekening 2021				
			Jaarrekening 2020				
Inkomsten in euro's							
Saldo per 1 januari	€	270.27	€	929.01	€	266.89	
Bijdragen Lukas	€	1,057.50	*	€	1,403.50	€	637.00
Collecten Johannes	€	5,073.57	*	€	4,448.95	€	2,711.05
Dagboekjes/kalenders	-			€	45.00	€	45.00
Abussivelijke stortingen/IZB	€	347.71	**	€	1,124.06	€	285.00
Giften	€	50.00		€	205.00	€	35.00
Totaal	€	6,528.78		€	7,226.51	€	3,713.05
Uitgaven in euro's							
Kerk in Actie	€	1,099.00	*	€	1,427.00	€	634.50
GZB (levelihood project Samar)	€	5,002.57	*	€	4,892.45	€	2,110.05
Bankkosten	€	81.75		€	83.39	€	83.38
Diversen	€	367.71	**	€	1,482.41	€	223.00
Saldo 31 dember	€	248.02		€	270.27	€	929.01
Totaal	€	6,551.03		€	7,885.25	€	3,050.93
Zendingscollecten KiA	€	2,002.73		€	1,751.75	€	1,533.55
Diversen:							
Bedankjes	€	20.00		€	132.85	€	38.00
Abussivelijke stortingen	€	187.71		€	1,224.06	€	125.00
IZB	€	160.00		€	125.50	€	60.00
* het verschil in inkomsten en uitgaven komt doordat de laatste donaties van 2021 in 2022 uitbetaald zijn en de laatste donaties uit 2022 in 2023 uitbetaald zijn							
** zie details onder kopje Diversen							
Wageningen, 24 februari 2023							
M.J. Vos, penningmeester							

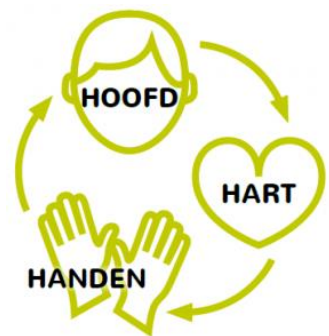
Annex 2: Thema “Laat je zien!”

Vanaf februari 2018 zijn we gestart met een bezinningsproces om te bepalen waar we ons als ZWO en dus PGW op zendings- en ontwikkelingswerk gebied aan zouden willen verbinden voor de komende jaren. We hebben het college van diakenen hierbij betrokken, de jongerenleiding en later – toen duidelijk werd dat we ons op de Filipijnen zouden gaan richten – ook de Thuisfront Commissie van Ijjo de Keijzer. Toen Ijjo de Keijzer in oktober op verlof was in Nederland hebben we een avond belegd met Ijjo en ook een vertegenwoordiger van de GZB.

Voor de komende jaren willen we ons dus op het volgende richten: het behalen van een aantal doelen, dichterbij brengen van de activiteiten door een gezamenlijk thema, en synergie creëren door een gemeenschappelijke activiteitenkalender.

Doelen: “Missionair met hoofd, hart en handen”

- Hoofd:
 - Bekendheid vergroten over zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking (geloofsopbouw & omzien naar elkaar), met andere woorden: “missionair zijn”.
 - Bekendheid vergroten over de GZB (onder Lukas gemeente) en de samenwerking tussen Kerk In Actie en GZB. Plus dat GZB meer doet dan zending met het woord.
- Hart:
 - Onderlinge verbinding vergroten tussen Ijjo en de kerk/wijkgemeenten waarin de wederkerigheid tussen de kerkelijke gemeente hier en op de Filipijnen centraal staat.
 - Bewustwording vergroten van jongeren over zending en wereld buiten Wageningen.
 - Identificatie met mensen op de Filipijnen door herkenbaarheid met levensthema’s van mensen hier en daar.
- Handen:
 - Samen (vanuit Lukas & Johannes) inzetten voor anderen
 - Jongeren expeditie opstarten voor 16+ “Expeditie Robinson 😊”
 - Gemeenteleden activeren

Thema: “Laat je zien”

Het thema van de GZB het komende jaar is: “[Laat je zien](#)”, en richt zich daarbij op Nepal. Maar het lijkt ons ook een interessant thema in relatie tot de Filipijnen. Je kunt er eigenlijk heel veel mee om de wederkerige relatie tussen ons hier en mensen op de Filipijnen daar naar voren te brengen. Je kunt het gebruiken om meer begrip te krijgen van de overeenkomsten en de verschillen.

Associaties die het thema bij ons oproept zijn: Ieder heeft talenten; Lef tonen/durven; Verstop niet langer maar beken kleur; Herkenning/verbinding; Ook diepere laag: opening tot geloofsgesprek. We stellen vast dat dit thema genoeg in zich heeft om uit te werken in verschillende activiteiten, als een soort campagne.

Je kunt het thema opknippen in verschillende onderdelen, bijvoorbeeld:

- Wie ben jij? (om contact met anderen te kunnen maken – en jezelf te laten zien – moet je jezelf bekend maken aan anderen)
- Hoe ziet je wereld eruit? (anderen leren jou kennen door wat je doet, maar ook door te zien in welke omgeving je leeft)
- Wie is God voor jou? (wat betekent het geloof voor je; kijk je daardoor anders naar jezelf en anders naar anderen)

Annex 3: Dubbelportretten

Om de Kerk Wijkoverstijgend

Dubbelportret

Nederland

In dat kader zijn we inmiddels toegekomen aan het laatste dubbelportret. Deze keer laten Sander Schot en Noel Burias iets zien van zichzelf en hun motivatie voor zendings- en ontwikkelingswerk.

1. Wie ben je?

Ik ben Sander Schot, getrouwd met Henrike en vader van Koen, William en Derk. Sinds 1992 woon ik met veel plezier in Wageningen. Tussen 2000-2005 hebben we een aantal jaren in Rwanda en Angola gewoond. Ik werk voor Light for the World, een organisatie die zich inzet voor mensen met een beperking in Afrika - zodat zij toegang hebben tot goede zorg, onderwijs en werk zoals ieder ander.

2. Wat motiveerde je om je voor zending en ontwikkelingswerk in te zetten?

Van huis uit heb ik meegekregen dat je je inzet voor anderen die minder kansen hebben gekregen, en mensen die met onrecht hebben te maken. Dat was ook niet iets bijzonders, dat deed je gewoon. Ik had het geluk in Wageningen te mogen studeren en zo kreeg ik mijn eerste baan na mijn studie bij ZOA om noodhulp te kunnen geven en mensen ondersteunen in de wederopbouw. Zo kon ik van iets wat ik echt belangrijk vind, mijn werk maken en ben daar heel dankbaar voor.

3. Wat breng je van wat je leert in andere landen terug naar je eigen kerk gemeenschap?

Waar ik mij altijd weer bewust van word, is dat we met elkaar verbonden zijn. Ook al wonen we op andere continenten, zijn we opgegroeid in een andere cultuur, we zijn allemaal gemaakt en gewild door onze Schepper. We horen daarom

ook bij elkaar en horen ook voor elkaar te zorgen. Ik ben erg onder de indruk geweest van de blijdschap van christenen in Angola ook onder enorm moeilijke omstandigheden. Diep vertrouwen klonk daaruit in God. Ook de toewijding aan het geloof kan ons echt wel als voorbeeld dienen. Het is regelmatig voorgevallen dat passagiers naast me in het vliegtuig uit de Bijbel aan het lezen waren.

4. Wat is een verhaal vanuit een ander land dat je graag zou willen delen?

In Angola leefden we mee met de Igreja Evangélica Sinodal de Angola (IESA). Het was een kerk die ontstaan was uit het zendingswerk van Zwitser Héli Chatelain, die in 1897 een missiepost stichtte in Caluquembe. Wij woonden 3 jaar op de missiepost en gingen daar elke zondag naar de kerk. IESA was heel actief in het stichten van kleine gemeenten in Angola. De rol van de kerk wordt denk ik erg onderschat in het bestrijden van armoede, onderlinge ondersteuning en zorg tijdens ziekte en overlijden. Na het overlijden van ons dochtertje Jonna hebben we dat zelf ervaren. Zoveel mensen in Angola die met ons mee rouwden en om ons heen kwamen staan in die moeilijke periode. Vaak ook een verdriet dat ze zelf ook hadden meegemaakt. Dat is iets wat me altijd bij blijft.

Mozambique, 2019.
Naast Sander staan twee dove jonge vrouwen.

6

Wijkoverstijgend Om de Kerk

Filipijnen

"Laat je zien!" is het meerjarige thema van de ZWO-cie. Een thema, wat ons oproept om in actie te komen. Om onszelf te laten zien aan de ander, elkaar te leren kennen zodat we van daaruit naar de ander gaan omzien. Dichtbij in Wageningen en ver weg op de Filipijnen.

1. Wie ben je?

Ik ben Noel Burias, getrouwd met Josephine Burias en heb een 24-jarige dochter, Jochebed. Na mijn afstuderen aan het seminarie was ik eerst bijna drie jaar predikant. In 1999 zijn we aangenomen als zendingen van OMF, naar Thailand gegaan en dienden daar 16 jaar lang God onder de moslims. Nu we terug zijn in de Filipijnen, zijn we betrokken bij de moslimdiaspora en tegelijkertijd ben ik de mobilizer om anderen bij dit werk te betrekken.

2. Wat motiveerde je voor zendings- of ontwikkelingswerk?

Ik herinner me dat ik in 1991 aan God vroeg: "God, wat wilt U dat ik doe? Hoe kan ik U van dienst zijn?" Toen gaf God me een hart om bekeerde moslims te dienen die de grote opdracht van Jezus volgden. Ik wil graag de kloof tussen de volgelingen van Jezus en Moslims overbruggen. Daar begon mijn motivatie. Toen ging ik naar Thailand voor een korte zendingstrip van zes weken. In mijn laatste week stelde een vriend me voor aan een imam. Niet lang daarna verhuisden we naar Thailand.

3. Wat heb je in Thailand geleerd dat je nu meeneemt naar je kerk hier?

Het begrijpen van hun cultuur, wereldbeeld, gebaren, taal die ze gebruiken en hun perspectief in het leven. Dit zijn de basisdingen die de zending steeds opnieuw moet leren om het evangelie aan onze vrienden te delen. Evangelisatie vindt plaats in de context van vriendschappen. Erbij horen voordat je gelooft. Nadat ze tot geloof gekomen zijn, noemen ze zich in mijn ervaring liever moslim die Isa (Jezus) volgt dan zichzelf als christen te bestempelen. Als buitenstaander kunnen we ze niet vertellen wat ze moeten doen, maar stellen we vragen terwijl we de Bijbel bestuderen. Door de Bijbel

bestuderen, kun je de Geest van God zien bewegen in hun harten die antwoorden geeft op hun vragen. Zo kunnen ze hun eigen theologie doen in hun eigen context. Het is echt een proces, het kan even duren. Een andere les die ik leerde is deze mensen te zien als geschapen naar het beeld van God en God die hen terugroept om Hem te aanbidden.

4. Wat is een verhaal van een ervaring in het buitenland die je zou willen delen?

Samenkomen met een moslimechtbaar, die Jezus volgden, was een goede ervaring voor mij. We begonnen bijna twee weken lang met 7 uur per dag de Bijbel te bestuderen. Door Zijn genade kunnen we beetje bij beetje hun groei als gelovigen van Jezus zien. Hoewel ze in het leven met veel uitdagingen worden geconfronteerd vanwege hun nieuw gevonden geloof in Christus. Hij heeft nu bediening om zijn eigen volk te zegenen en hij mobiliseert ook kerken in heel Thailand om de moslims te bereiken.

Vanwege zijn werk moet Noel onherkenbaar blijven. Op de foto zien we hem op de rug terwijl hij aan het werk is met een groep jonge moslims.

7

Annex 4: Activiteitenkalender 2023

Datum/maand	Wat?	Opmerkingen	Wie? / Trekker
16-02-2023	ZWO-breed vergadering	Opening Annemieke, sluiting Sander	Sander
19-02-2023	Collecte Filipijnen/Samar PH.1.101	Stukje schrijven weekbrief Johannes & Lukas	Sander
28-02-2023	Jaarverslag en jaarrekening 2022		Sander en Hannah
08-03-2023	Zendingscollecte	GZB: voorjaarszendingscollecte: Een missie voor Malawi	Sander (Johannes)
21-03-2023	GZB avond met Ds. Rene	Waarschijnlijk promotie en communicatie in PGtW nodig vooraf?	Annemieke
15-04-2023	Pannenkoeken actie	Erik werkt verder uit.	Erik
	Filmavond over Filippijnen met volwassenen	Afstemmen in overleg met Iljo	Liesbeth
	Volleyballen??	Afstemmen in overleg met Iljo	
20-04-2023	ZWO-breed vergadering	Opening Els, sluiting Hannah	Sander
30-04-2023	Collecte Filipijnen/Samar PH.1.101	Stukje schrijven weekbrief Johannes & Lukas	Sander
28-05-2023	Zendingscollecte	GZB: pinksterzendingscollecte: Steviger basis voor Albanese kerken KIA: Egypte: Bijbelcompetitie stimuleert bijbellezen	Sander (Johannes) Hannah (Lukas)
09-07-2023	Collecte Filipijnen/Samar PH.1.101	Stukje schrijven weekbrief Johannes & Lukas	Sander
13-08-2023	Zendingscollecte	KIA: Ghana - Een sterke kerk op een kwetsbare plek	Hannah (Lukas)
27-08-2023	Zendingscollecte	GZB: zomerzendingscollecte: Evangelie én levensonderhoud voor Filipino's	Sander (Johannes)
14-09-2023	ZWO-breed vergadering	Opening Armand, sluiting Liesbeth	Sander
17-09-2023	Collecte Filipijnen/Samar PH.1.101	Stukje schrijven weekbrief Johannes & Lukas	Sander
29-10-2023	Collecte Filipijnen/Samar PH.1.101	Stukje schrijven weekbrief Lukas	Sander
29-10-2023	Zendingscollecte	GZB: najaarszendingscollecte: Bloeiende gemeenten langs de Nijl (Egypte)	Sander (Johannes)
05-11-2023	Zendingscollecte	KIA: Colombia: sociaal bewogen predikanten opleiden	Hannah (Lukas)
12-11-2023	Zendingsdienst	Collecte in te vullen door ZWO: Filipijnen/Iljo (via TFC)	Armand
16-11-2023	ZWO-breed vergadering	Opening Erik, sluiting Lotte/vervanger	Sander